KOMISJONI OTSUS (EL) 2015/1966,

9. juuli 2014,

riigiabi SA.34118 (2012/C *ex* 2011/N) kohta, mida Saksamaa kavatseb anda ettevõtjatele Porsche Leipzig GmbH ja Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft

(teatavaks tehtud numbri C(2014) 4075 all)

(Ainult saksakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool osutatud sätetele ([1]) ja võttes arvesse nende märkusi

ning arvestades järgmist:

1. **MENETLUS**

(1) Elektroonilises teatises, mis registreeriti komisjonis 20. detsembril 2011 (SANI 6554), teatas Saksamaa vastavalt regionaalabi suunistele aastateks 2007–2013 ([2]) (edaspidi „regionaalabi suunised") regionaalabist, mida on kavas anda ettevõtjatele Porsche Leipzig GmbH ja Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft investeerimisprojekti tarbeks Leipzigis (Saksimaa).

(2) 11. juuli 2012. aasta kirjaga teavitas komisjon Saksamaad oma sama päeva otsusest algatada ettevõtjatele Porsche Leipzig GmbH ja Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft antava regionaalabi suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 kohane menetlus (edaspidi „menetluse algatamise otsus"), et teha süvahindamine kooskõlas komisjoni teatisega ulatuslikele investeerimisprojektidele antava regionaalabi süvahindamise kriteeriumide kohta ([3]) (edaspidi „hindamiskriteeriumid").

(3) Komisjoni otsus ametliku uurimismenetluse algatamise kohta avaldati 30. oktoobril 2012 *Euroopa Liidu Teatajas* ([4]). Komisjon palus huvitatud isikutel esitada oma märkused.

(4) Saksamaa edastas 31. oktoobri 2012. aasta kirjaga (2012/116806) oma märkused ja süvahindamise jaoks vajaliku teabe.

(5) Komisjon palus 17. detsembri 2012. aasta kirjaga (2012/135107) ja 4. veebruari 2012. aasta e-kirjaga lisateavet, mille Saksamaa edastas 25. jaanuari 2013. aasta (2013/008324) ja 7. veebruari 2013. aasta (2013/013186) kirjadega.

(6) Huvitatud isikud märkusi ei esitanud.

2. **ABIMEETME KIRJELDUS**

2.1. MEETME EESMÄRK

(7) Et toetada regionaalarengut, kavatseb Saksamaa anda ettevõtjatele Porsche Leipzig GmbH ja Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft otsetoetuse ja investeerimistoetuse kujul regionaalabi uue sõidukimudeli tootmiseks.

([1]) ELT C 333, 30.10.2012, lk 17.
([2]) ELT C 54, 4.3.2006, lk 13.
([3]) ELT C 223, 16.9.2009, lk 3.
([4]) Vt joonealune märkus 1.

Investeerimisprojekt on kavas ellu viia Leipzigis (Saksimaa), mis paikneb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt abistatavas piirkonnas, kus 1. jaanuarist 2011 kuni 30. juunini 2014 kehtib investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ülemmäär 20 % (brutotoetusekvivalent) ([5]).

2.2. ABISAAJAD

(8) Abisaajad on Porsche Leipzig GmbH (edaspidi „Porsche Leipzig") ja Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft (edaspidi „Porsche AG"). Porsche Leipzig on Porsche AG tütarettevõtja; Porsche AG enda võttis Volkswagen Aktiengesellschaft 1. augustil 2012. aastal täielikult üle ja see kuulub seega praegu Volkswageni kontsernile.

(9) Volkswageni kontsern toodab sõidukeid alates väikeautodest kuni luksusautode ja tarbesõidukiteni. 2013. aastal kuulusid kontserni 106 tehast 19 Euroopa riigis ning kaheksas Ameerika, Aasia ja Aafrika riigis, kus töötas kokku 572 800 töötajat. Samal aastal tarniti 153 riigis klientidele kokku 9,7 miljonit sõidukit. Sellega saavutas kontsern üleilmsel sõiduautode turul ([6]) 12,8 % suuruse turuosa ja 197 miljardi euro suuruse käibe.

(10) 2013. aastal töötas Porsche AGs üle kogu maailma 19 456 töötajat; kokku tarniti 162 145 uut sõidukit. 2013. aasta kogukäive moodustas 14,3 miljardit eurot.

2.3. INVESTEERIMISPROJEKT

(11) Investeerimisprojekt algas 2011. aasta aprillis. See oli kavas lõpetada 2014. aasta mais.

(12) Investeerimisprojekti eesmärk on laiendada Leipzigi olemasolevat tehast, et toota uut sõiduautomudelit Porsche Macan. Tegemist on linnamaasturi/*crossover*-tüüpi mudeliga, mis kuulub POLKi klassifikatsiooni põhjal B-segmenti (keskmise suurusega/keskklassi sõiduauto) ja IHS Global Insighti klassifikatsiooni järgi linnamaasturite D-segmenti (standardne linnamaastur, *standard sport utility vehicle*) ([7]).

(13) Projekt hõlmab investeeringuid hoonetesse, masinatesse, seadmetesse ja immateriaalsesse varasse. Uue mudeli tootmiseks on ette nähtud kerede valmistamisega ja seadmestamisega tegelev üksus ning värvimistsehh. Leipzigi olemasolevat tehast, kus seni toimus ainult sõidukite lõplik kokkupanek, laiendatakse investeerimisprojekti käigus terviktootmise tarbeks.

(14) Eesmärk on saavutada tootmismaht [40 000 – 100 000] (*) sõidukit aastas. Tehniliselt võimalik maksimumvõimsus oleks [40 000 – 100 000] sõidukit. Kui võtta aluseks 235 tööpäeva, vastab see […] sõidukile päevas. Täielik tootmisvõimsus kavatsetakse saavutada 2014. aasta esimesel poolel.

(15) Projekti rahastamiskõlblike investeerimiskulude nominaalsumma on kokku 550,08 miljonit eurot; nüüdisväärtus ([8]) on 521,56 miljonit eurot. Tabelis on loetletud projekti rahastamiskõlblikud kogukulud aasta ja kategooria alusel.

Rahastamiskõlblikud investeerimiskulud (nominaalsumma miljonites eurodes)

Miljonites eurodes (ümardatud)	2011	2012	2013	2014	Kokku
Hooned	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Välisseadmed	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

([5]) Leipzig on nn statistilise mõju piirkond; vt komisjoni 8. novembri 2006. aasta otsus riigiabi asjas N 459/06 – Saksamaa regionaalabi kaart 2007–2013 (ELT C 295, 5.12.2006, lk 6). Leipzigi suhtes kehtib artikli 107 lõike 3 punktis c sätestatud erand regionaalabi kohta, mille ülemmäär on 1. jaanuarist 2011 kuni 30. juunini 2014. aastal 20 %.

([6]) Saksamaa on kinnitanud, et esitatud turuandmed hõlmavad kõiki Volkswageni kontserni toodetud või müüdud sõidukeid, samal ajal kui turuosa andmed põhinevad ainult sõiduautodel.

([7]) POLK ja IHS Global Insight on suured turu-uuringute ettevõtjad, kes analüüsivad sõidukiturgu.

(*) Ärisaladus.

([8]) Käesolevas otsuses loetletud nüüdisväärtused arvutatakse teate esitamise kuupäeval (2011. aasta detsember) kehtiva baasmäära 2,05 % alusel, millele tuleb lisada 100 baaspunkti vastavalt komisjoni teatisele viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta (ELT C 14, 19.1.2008, lk 6).

Miljonites eurodes (ümardatud)	2011	2012	2013	2014	Kokku
Masinad/seadmed	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Immateriaalne vara	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kokku	[…]	[…]	[…]	[…]	550,08

(16) Saksamaa kinnitab, et abi taotletakse eranditult uute varade jaoks ja et immateriaalne vara ostetakse kolmandatelt isikutelt turuhinnaga.

2.4. INVESTEERIMISPROJEKTI RAHASTAMINE

(17) Saksamaa kinnitab, et abisaaja annab riigiabi mittesisaldava omapanuse, mis ületab 25 % rahastamiskõlblikest kuludest.

2.5. ÕIGUSLIK ALUS

(18) Alljärgnevalt nimetatud riiklikul õiguslikul alusel antakse

a. investeerimistoetust vastavalt 2010. aasta investeerimistoetuste seadusele (*Investitionszulagengesetz*) ([9]);

b. otsetoetust vastavalt 2009. aasta piirkondliku majandusstruktuuri parandamise ühisülesande koordineerimise raamistikule (*Koordinierungsrahmen der Gemeinschaftsaufgabe Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur*) ([10]).

2.6. ABIMEEDE

(19) Abisaaja taotles 24. märtsil 2011 otsetoetust. 29. märtsil 2011 kinnitas Sächsische Aufbaubank (SAB), et abisaajal on põhimõtteliselt õigus otsetoetusele stiimulina investeerimisprojekti teostamiseks. Investeerimistoetust antakse kõnealuse projekti jaoks tingimusel, et komisjon annab selleks loa, ja maksustamiseeskirja alusel, mille kohaselt kehtib objektiivsete tingimuste täitmisel Saksamaa edasise kaalutlusõiguseta seaduslik õigus investeerimistoetuse saamiseks. Abisaaja ei olnud seetõttu kohustatud taotlema investeerimistoetust enne tööde alustamist.

(20) Saksamaa kavatseb anda abi summas 43,67 miljonit eurot (nüüdisväärtus). Kuna projekti ettenähtud rahastamiskõlblike kogukulutuste nüüdisväärtus on 521,56 miljonit eurot (550 miljonit eurot nominaalsummas), moodustab abi ettenähtud osakaal 8,37 % brutotoetusekvivalendist.

(21) Saksamaa on kinnitanud, et projekti rahastamisvahendeid ei kumuleerita toetustega, mida antakse muude kohalike, piirkondlike, riiklike või ELi eeskirjade alusel samade rahastamiskõlblike kulude katmiseks. Heakskiidetud abi maksimumsumma nüüdisväärtust ega heakskiidetud abi osakaalu ei ületata, kui rahastamiskõlblikud summad peaksid teates esitatud hinnangulisest summast erinema.

(22) Nii otsetoetust kui ka investeerimistoetust antakse tingimusel, et abisaaja jätkab abistatavas piirkonnas investeerimist vähemalt viie aasta jooksul pärast investeerimisprojekti lõpetamist.

2.7. ÜLDSÄTTED

(23) Saksamaa on komisjonile lubanud, et

— edastab talle kahe kuu jooksul pärast abi andmist koopia abimeetmega seotud olulistest dokumentidest;

— esitab alates abi komisjonipoolsest heakskiitmisest iga viie aasta järel vahearuande (andmetega makstud abisummade, abilepingu täitmise ja kõikide muude ettevõttes/tehases algatatud investeerimisprojektide kohta);

— esitab kuue kuu jooksul pärast abi viimase osamakse väljamaksmist teatatud maksegraafiku alusel üksikasjaliku lõpparuande.

([9]) 2010. aasta investeerimistoetuste seaduse lühikirjelduse avaldas komisjon numbri X 167/08 all (ELT C 280, 20.11.2009, lk 5).
([10]) Piirkondliku majandusstruktuuri parandamise ühisülesande koordineerimise raamistiku lühikirjeldus on avaldatud numbri XR 31/07 all (ELT C 102, 5.5.2007, lk 11).

3. AMETLIKU UURIMISMENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

(24) Komisjon märkis menetluse algatamise otsuses, et regionaalabi suuniste kohased siseturuga kokkusobivuse üldtingimused on täidetud ning et teatatud abisumma ja abi osakaal ei ületa lubatud ülemmäärasid. Esialgse kontrolli käigus ei olnud komisjonil siiski võimalik kinnitada abi kokkusobivust siseturuga vastavalt regionaalabi suuniste punktile 68.

(25) Regionaalabi suuniste punkti 68 kohaselt peab komisjon algatama ametliku uurimismenetluse ja üksikasjalikult kontrollima, kas abi kujutab endast investeerimisstiimulit, kas abi on asjakohane ning milline positiivne ja negatiivne mõju sellel on, kui abisaaja turuosa moodustab toote- ja geograafilisel turul enne või pärast investeeringu tegemist üle 25 % (kontrollimine vastavalt punkti 68 alapunktile a) või kui investeeringuga saavutatud tootmisvõimsus on üle 5 % turu suurusest, mis on absoluutväärtuse või suhteliste näitajate alusel languses (kontrollimine vastavalt punkti 68 alapunktile b).

(26) Komisjonil ei olnud võimalik esialgse kontrolli käigus välistada, et nõrgalt arenenud turul tehtud investeeringu tõttu ei ületata asjaomastel turgudel turuosa ja võimsuse kasvu künnist.

(27) Komisjonil oli kahtlusi eelkõige Saksamaa esitatud asjaomase tooteturu määratluse suhtes, mille kohaselt võetakse arvesse kogu sõiduautode turgu ilma igasuguse segmenteerimiseta, või kui liigitamist peetakse vajalikuks, siis ainult POLKi klassifikatsioonil põhinevat B-segmenti. Kooskõlas varasema otsusega ([11]) pidas komisjon IHS Global Insighti kasutatavat linnamaasturite klassifikatsiooni paremini sobivaks. Komisjonil ei olnud võimalik täielikult kindlaks teha, kas investeeringu asjaomase tooteturuna tuleb käsitada kogu sõiduautode turgu, ainult POLKi kohast B-segmenti või ainult IHS Global Insighti kohast linnamaasturite D-segmenti. Komisjon jättis seetõttu asjaomase tooteturu täpse määratlemise lahtiseks ja võttis turu määratlemisel tõenäoliste alternatiividena aluseks kogu sõiduautode turu, POLKi B-segmendi ja IHS Global Insighti linnamaasturite D-segmendi.

(28) Ka asjaomase geograafilise turu määratluse kohta ei saanud komisjon lõplikku otsust langetada. Komisjonil ei olnud võimalik kindlaks teha, kas asjaomane geograafiline turg hõlmab kogu Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) või, nagu soovitas Saksamaa, üleilmset turgu, või vähemalt nii EMP kui ka Põhja-Ameerika turgu koos.

(29) Regionaalabi suuniste punkti 68 alapunkti a alusel tehtud analüüsi tulemusena selgus, et POLKi kohane B-segment moodustab asjaomasel geograafilisel turul (EMP) üle 25 % suuruse turuosa ([12]).

(30) Regionaalabi suuniste punkti 68 alapunkti b alusel tehtud analüüsi põhjal ilmnes, et EMP turul ületab projektiga saavutatud […] % tootmisvõimsus IHS Global Insighti linnamaasturite D-segmendis kaugelt 5 % künnise, samal ajal kui turg ise on asjaomasel võrdlusperioodil vähe arenenud. Ajavahemikul 2005–2010 oli toote nähtava tarbimise keskmine aastane kasvumäär EMPs – 0,9 % võrreldes EMP SKP 1,62 % suuruse keskmise aastase kasvumääraga ([13]).

(31) Kuna komisjonil ei olnud võimalik selgelt kindlaks teha, et regionaalabi suuniste punkti 68 alapunktides a ja b kehtestatud künniseid ei ületata, otsustati algatada ametlik uurimismenetlus. Sealjuures juhtis komisjon tähelepanu eelkõige sellele, et kui tal ei ole pärast ametliku uurimise algatamist esitatavate märkuste alusel võimalik kahtlusteta kindlaks teha, kas näidatud künniseid ületatakse, tehakse hindamiskriteeriumide alusel investeerimisprojekti süvahindamine. Komisjon palus Saksamaal ja kõikidel huvitatud isikutel esitada oma märkused.

4. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

(32) Huvitatud isikud märkusi ei esitanud.

([11]) Vt komisjoni otsus K(2011) 6479 lõplik, 20. september 2011 (N 559/10 – Ühendkuningriik – Ulatuslik investeerimisprojekt – Jaguar Cars) (ELT C 22, 27.1.2012, lk 2).

([12]) Ajavahemikul 2010–2015, aastal enne investeeringu algust ja aastal pärast investeeringu lõppu on Volkswageni kontserni turuosa POLKi kohases B-segmendis EMP ja Põhja-Ameerika turgudel koos võetuna ning IHS Global Insighti kohases linnamaasturite D-segmendis nii EMPs kui ka EMPs ja Põhja-Ameerikas kokku alla 25 %.

([13]) POLKi kohase B-segmendi puhul ei ületa võimsuse kasv 5 % künnist.

5. SAKSAMAA MÄRKUSED

5.1. ASJAOMANE TOOTETURG

(33) Saksamaa jäi oma seisukoha juurde, et POLKi kohane B-segment kujutab endast asjaomase tooteturu sobivat määratlust, ent ei esitanud selle kohta lisapõhjendusi.

5.2. ASJAOMANE GEOGRAAFILINE TURG

(34) Saksamaa jääb oma seisukoha juurde, et asjaomase geograafilise turuna tuleb käsitada üleilmset turgu või vähemalt EMP ja Põhja-Ameerika turgu koos. Selle kasuks räägib ka asjaolu, et üleilmset turgu teenindatakse ühestainsast tootmisüksusest.

5.3. ABIMEETME SÜVAHINDAMINE

(35) Saksamaa esitas järgmise teabe, et võimaldada komisjonil süvahindamist teha.

5.3.1. **Abi positiivne mõju**

(36) Saksamaa on veendunud, et investeering toetab Leipzigi linna ja Saksimaa regionaalarengut, ning põhjendab seda järgmiselt.

— Investeerimisprojektiga tagatakse 833 töökohta ja 29 väljaõppekohta ning luuakse 1 040 uut töökohta ja 30 uut väljaõppekohta.

— Lisaks tekib piirkonna tarnijate ja teenuseosutajate juures palju kaudseid töökohti. Tööhõive kordaja on ligikaudu 2,5, ([14]) mis tähendab, et tekib umbes 2 700 kaudset lisatöökohta. Suur osa nendest töökohtadest luuakse abisaaja püsivas tegevuskohas või selle vahetus läheduses. Aastatel 2012–2015 tekiks ainuüksi varustamise, tehnika, transpordi ja pakkimise valdkonnas ligikaudu 750 töökohta.

— Abisaaja osaleb aktiivselt mitmesugustes võrgustiku- ja klastrialgatustes, mis soodustavad autotööstuse arengut piirkonnas (muu hulgas algatuses Automotive Cluster Ostdeutschland, AOCD).

— Peale selle tegutseb abisaaja väga aktiivselt oma töötajate väljaõppe ja täienduskoolituse vallas. Lisaks kvalifitseeritud töötajate palkamisele edendab ta ettevõttesiseste ja -väliste koolituste kaudu ka oma töötajate korrapärast täiendusõpet.

5.3.2. **Abi asjakohasus**

(37) Saksamaa juhib tähelepanu sellele, et komisjon oli juba oma Dell Products Polandit käsitlevas otsuses ([15]) nõus sellega, et riigiabi on teiste meetmete kõrval asjakohane vahend selliste piirkondade regionaalarengu toetamiseks, kus SKP elaniku kohta ja palgatase on riigi keskmisest allpool ja töötuse määr on riigi keskmisest kõrgem. 2011. aastal moodustas SKP elaniku kohta Saksimaal 73 % Saksamaa keskmisest. Töötuse määr oli 2011. aastal Saksamaa keskmisest ligikaudu 50 % kõrgem. Saksimaa elanike keskmine kasutada jääv sissetulek vastas ajavahemikul 2007–2009 ligikaudu 82 % Saksamaa keskmisest ([16]).

(38) Seetõttu peab Saksamaa teatatud abi oma ühtekuuluvuseesmärkide saavutamisel sobivaks vahendiks.

([14]) Eelduses, et tööhõive kordaja on 2,5, tugineb Saksamaa empiirilistele andmetele, mis on avaldatud võrdlusuuringutes; vt Meißner (2009): Automobilproduktion in der Prozess- oder Wertschöpfungskette, esitlus 28. oktoobril 2009 Brandenburgis; Kleinhenz, Heblich, Gold (2006): Das BMW Werk Regensburg – Wirtschaftliche und soziale Vernetzung in der Region; University of South Carolina (2002): *The Economic Impact of BMW on South Carolina*; Woodward, Guimaraes (2008): BMW in South Carolina: *The Economic Impact of a Leading Sustainable Enterprise*; Gesellschaft für Wirtschaftliche Strukturforschung mbH (2011): Gute Wachstumsperspektiven trotz zukünftiger Herausforderungen; Gehrke, Krawczyk *et al.* (2009): Die Bedeutung der Automobilindustrie für die deutsche Volkswirtschaft im europäischen Kontext.

([15]) Komisjoni otsus, 23. september 2009, C 46/08 (ELT L 29, 2.2.2010, lk 8), põhjendus 171.

([16]) Allikad: Saksimaa Statistikaamet (juuli 2012), Saksamaa Statistikaamet (statistika aastaraamat 2012) – SKP elaniku kohta; Saksamaa Tööamet – töötus elaniku kohta protsentides; Saksimaa statistika aastaraamat 2011 – kasutada jääv sissetulek elaniku kohta.

5.3.3. **Ergutav mõju/vastupidine stsenaarium**

(39) Saksamaa edastas tõendid selle kohta, et abi kuulub hindamiskriteeriumide teise stsenaariumi alla, sest selle mõju ergutab abisaajat tegema kogu investeeringu Leipzigisse, selle asemel et jagada see [1. asukoha Saksamaal] ja Leipzigi vahel (kerede valmistamine ja värvimine olemasolevas tehases [1. asukohas Saksamaal] ja kokkupanek Leipzigis). Eelkõige esitati Porsche AG investeerimiskohaga seotud mitmeetapilise otsustusprotsessi selgitamiseks asjaomased autentsed ja ajakohased ettevõtja dokumendid. Järgnevalt kirjeldatakse otsustusprotsessi.

Abisaaja otsustusprotsess

(40) Macani projekti investeeringu ja asukoha kohta tehti otsus 2011. aasta märtsis. Kuigi Porsche Automobile Holding SE ja Volkswagen AG olid jõudnud ühtse autotööstuskontserni loomises kokkuleppele juba 2009. aastal, olid Porsche AG juhtorganid teinud ettevõtte jaoks olulised otsused ettevalmistusetapil ja otsustamise käigus täiesti sõltumatult, ilma et Volkswageni kontserni oleks otsustusprotsessidesse, organitesse ja komisjonidesse kaasatud.

(41) Porsche AG juhatuse töökorra alusel tuli otsused (muu hulgas seoses asukohaga) uute toodete (seeriate) juurutamise kohta vastu võtta Porsche AG juhatuse tootekomisjonis ja esitada Porsche AG nõukogule heakskiitmiseks.

(42) Macani investeeringut ja asukohta käsitlev otsus tehti mitmes etapis. Igas etapis koostati Saksamaal eri asukohtades rakendatavate erinevate tootmisstsenaariumide kohta võrdlevad arvutused ja arutati need läbi.

(43) Otsustusprotsess (vt allpool) algas [2010] ja lõpetati 15. märtsil 2011 Leipzigi asukoha kasuks tehtud nõukogu otsusega tingimusel, et saadakse heakskiit riigiabi kohta.

(44) Esialgu hinnati järgmiste stsenaariumide seast ainult nelja esimest. Viies stsenaarium ([17]) lisati alles hiljem ja esitati juhatuse tootekomisjonile [2010].

Stsenaarium	Stsenaariumi kirjeldus
1. [2. asukoht Saksamaal]	Terviksõidukite tootmine [2. asukohas Saksamaal] ja tarnimine [2. asukohast Saksamaal]
2. [2. asukoht Saksamaal]/Porsche Leipzig	Kerede valmistamine/värvimine [2. asukohas Saksamaal], värvitud kere edasisuunamine ja tarnimine Leipzigisse kokkupanekuks
3. [1. asukoht Saksamaal]/Porsche Leipzig	Kerede valmistamine/värvimine [1. asukohas Saksamaal], värvitud kere edasisuunamine ja tarnimine Leipzigisse kokkupanekuks
4. [3. asukoht Saksamaal]	Terviksõidukite tootmine [3. asukohas Saksamaal] ja tarnimine [3. asukohast Saksamaal]
5. Porsche Leipzig	Terviksõidukite tootmine Leipzigis ja tarnimine sealt

(45) Saksamaa selgitas äridokumentide alusel, et planeerimise ja otsuste tegemise käigus tehti asukoha tootmiskulude kohta palju arvutusi, et saavutada iga stsenaariumi puhul võrreldav täpsus. Seetõttu muutus otsustusprotsessi käigus võrdlusalus, st teatud ajal eelistatav lähtestsenaarium ([18]).

(46) Kuna Porsche Leipzigil oli samade kalkulatsioonide tegemiseks teistest asukohtadest vähem aega ja ta oli olnud seni puhtalt koostetehas, jäi üksikasjalike kulude ja struktuursete investeeringute planeerimisel näiteks värvimis- ja keretsehhi hoonete ja taristu jaoks kogemusest puudu. Juhatuse tootekomisjoni koosolekul [2010], kus võrdlusalusena kiideti heaks viies stsenaarium, nõuti Porsche Leipzigilt täpsemat kava.

([17]) Viiendat stsenaariumi esialgu vaatluse alla ei võetud, sest seda ei peetud kasumlikuks. Porsche Leipzig GmbH tegevjuhtkonna algatusel suutis Porsche Leipzig selle väite pärast lühikese aja jooksul koostatud esialgset asukoha tootmiskulude arvutust ümber lükata.

([18]) Juhatuse tootekomisjon valis [2010] võrdlusaluseks esimese stsenaariumi, [2010] kolmanda stsenaariumi ja [2010] viienda stsenaariumi.

(47) Edasise üksikasjaliku planeerimise käigus sai selgeks, et viienda stsenaariumi esialgu eeldatud kulueelis väheneb kolmanda stsenaariumiga võrreldes veelgi ja kadus lõpuks täiesti pärast seda, kui olid kindlaks tehtud lisanduvad investeerimiskulud, mis tähendasid kolmanda stsenaariumiga võrreldes ühetähenduslikult kuluhalvemust. Endiselt jäid aga kolmanda ja viienda stsenaariumi kuluhinnangud teiste stsenaariumide omadest kõvasti allapoole.

(48) Porsche Leipzigi tegevjuhtkond hakkas uurima võimalust kasutada kuluhalvemuse leevendamiseks riigiabi ja võttis ühendust Saksimaa majandus-, töö- ja transpordiministeeriumiga (edaspidi „SMWA").

(49) 25. veebruari 2011. aasta kirjas palus Porsche Leipzig uurida SMWA-l investeerimisprojektile abi andmise võimalust. Kirjas juhiti tähelepanu sellele, et asukoha kohta ei ole veel otsust tehtud ja et uuritakse majandusliku toetuse kasutamise võimalust Leipzigi asukohaga seotud puuduste leevendamiseks. 28. veebruari 2011. aasta koosolekul tutvustati SMWA-le investeerimisprojekti.

(50) [2011.] aastal toimunud koosolekul palus juhatuse tootekomisjon selgitada Porsche Leipzigil välja täiendavad kokkuhoiuvõimalused, et tagada viienda stsenaariumi konkurentsivõime võrreldes kolmanda stsenaariumiga.

(51) 9. märtsi 2011. aasta kirjas kinnitas SMWA Porsche Leipzigile, et ta toetab olemasolevate regionaalabi võimaluste raames Macani terviktootmise investeerimisprojekti Leipzigis.

(52) Üksikasjalike arvutuste tulemusena esitati 15. märtsil 2011 nõukogule järgmine võrdlus asukohast tulenevate tootmiskulude kohta enne võimaliku riigiabi taotluse esitamist.

Stsenaarium	Asukohast tulenevad tootmiskulud miljonites eurodes ilma abita, 15. märtsi 2011. aasta seisuga
3. [1. asukoht Saksamaal]/Porsche Leipzig	[…]
5. Porsche Leipzig	[…]

(53) Ilma riigiabita moodustas viienda stsenaariumi asukoha halvemusest tingitud kaotus kolmanda stsenaariumiga võrreldes seega 65 miljonit eurot.

(54) Kuna viienda stsenaariumi järgi tekivad kõik investeerimiskulud Leipzigis, loetakse rahastamiskõlblikuks kõik taristu- ja tooteinvesteeringute kulud summas 550 miljonit eurot. Selle kohaselt võiks abisumma olla regionaalabi andmise tingimuste raames 47,5 miljonit eurot. Sellega väheneksid tootmise netokulud (pärast abi) viienda stsenaariumi alusel […] miljonilt eurolt […] miljonile eurole.

(55) Kolmanda stsenaariumi puhul kantaks Leipzigis ainult väike osa kõikidest investeerimiskuludest (kokkupanekuks); selle eest saaks anda abi summas 10,02 miljonit eurot. Kuna [1. asukoht Saksamaal] ei ole abistatav piirkond, siis seal regionaalabi ei võimaldata. Sellega väheneksid tootmise netokulud (pärast abi) kolmanda stsenaariumi alusel […] miljonilt eurolt […] miljonile eurole.

(56) Alljärgnevast tabelist nähtub, et viienda stsenaariumi halvemusest tingitud kaotus võrreldes kolmanda stsenaariumiga väheneb pärast abi juurdearvestamist 65 miljonilt eurolt 27,52 miljonile eurole (2011. aasta märtsi seisuga).

	Kolmas stsenaarium	Viies stsenaarium
Tootmiskulud riigiabita	[…] miljonit eurot	[…] miljonit eurot
Viienda stsenaariumi kuluhalvemus võrreldes kolmanda stsenaariumiga ilma abita		65 miljonit eurot
Riigiabi	10,02 miljonit eurot	47,5 miljonit eurot
Tootmiskulud abi arvesse võttes	[…] miljonit eurot	[…] miljonit eurot
Viienda stsenaariumi kuluhalvemus võrreldes kolmanda stsenaariumiga abi arvesse võttes		27,52 miljonit eurot

(57) Saksamaa juhtis tähelepanu sellele, et peale 27,52 miljoni euro suuruse kuluhalvemuse võeti arvesse erinevaid kvalitatiivseid kriteeriume, mis kõnelesid viienda stsenaariumi kasuks.

— Esiteks näitasid autotööstuse empiirilised andmed, et terviktootmine ühes asukohas viib miinimumini teatavad, näiteks transpordist tulenevad riskid võrreldes tootmise jagamisega nii, et kerede valmistamine/värvimine on ühes asukohas ja kokkupanek teises asukohas.

— Teiseks võimaldab terviktootmine ühes asukohas protsessi dünaamiliselt kujundada ja tootmisprotsessi sellekohaselt optimeerida.

— Kolmandaks laseb terviktootmine ühes asukohas vigade allikad võimalike puuduste korral kiiremini kindlaks teha ja kõrvaldada. Kogemus näitab, et kogu veamäära on võimalik alandada, kui eri etappide töötajad saavad ühes asukohas koos töötada.

— Neljandaks on otsustav tegur ka kaubamärgi maine. [1. asukoha Saksamaal] tehases toodetakse peamiselt […] sõidukeid, samal ajal kui Macan on kvaliteetklassi sõiduk.

(58) Nende arvutuste ja kaalutluste alusel tegi Porsche AG finantsjuhatus nõukogu 15. märtsi 2011. aasta koosolekul teatavaks, et Leipzigi tootmiskoha laiendamiseks tuleks taotleda regionaalabi. Nõukogu 15. märtsi 2011. aasta koosoleku protokolli alusel teatas finantsjuhatus, et lõplik otsus asukoha kohta sõltub ka toetusele heakskiidu saamisest.

(59) Pärast seda avaldust kiitis nõukogu viienda stsenaariumi (terviktootmine Leipzigis) heaks tingimusel, et on võimalik kasutada riigiabi.

(60) Selle nõukogu 15. märtsi 2011. aasta tingimusliku otsuse järel esitas Porsche Leipzig ametliku taotluse regionaalabi saamiseks regionaalse majandusstruktuuri parandamise ühisülesande vahenditest. Taotlus esitati Sächsische Aufbaubankile (edaspidi „SAB") 24. märtsil 2011. Investeeringuks nõusoleku andmise kohta on olemas õiguslik dokument, mille käesoleval juhul peab heaks kiitma komisjon. Eelnev taotlus ei ole vajalik. Abitaotluses tuleb siiski märkida oodatav investeerimistoetuse summa, tagamaks et ülemmäära ei ületata.

(61) 29. märtsil 2011 kinnitas SAB, et investeerimisprojekt vastab põhimõtteliselt rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele.

(62) Investeerimisprojekti alustati 2011. aasta aprillis.

(63) Tabelis allpool on loetletud mitmeetapilise otsustusprotsessi üksiketapid.

Kuupäev	
[2010]	Juhatuse tootekomisjoni koosolek — Tutvustatakse ainult 1.–4. stsenaariumi. — Juhatuse tootekomisjon otsustab jätkata 1.–4. stsenaariumi väljatöötamist. — Võrdlusaluseks määratakse esimene stsenaarium.
[2010]	Juhatuse tootekomisjoni koosolek — Tutvustatakse 1.–5. stsenaariumi. — Võrdlusaluseks määratakse kolmas stsenaarium.
[2010]	Nõukogu koosolek — Nõukogu otsustab Macani projekti ellu viia. — Otsus asukoha kohta on endiselt lahtine. Nõukogu palub juhatuse tootekomisjonilt ettepanekuid asukoha kohta. — Nõukogu kiidab heaks viienda stsenaariumi.

Kuupäev	
[2010]	Juhatuse tootekomisjoni koosolek — Endiselt on arutuse all kõik viis asukohastsenaariumi. — Juhatuse tootekomisjon teeb ülesandeks arendada edasi viiendat stsenaariumi. — Võrdlusaluseks määratakse viies stsenaarium.
[2011]	Juhatuse tootekomisjoni koosolek — Juhatuse tootekomisjon kinnitab, et otsuse ettepanek esitatakse nõukogule järgmisel nõukogu koosolekul, kus on kavas teha otsus tootmise asukoha kohta. — Nõukogu ei ole veel heakskiitu andnud.
25. veebruar 2011	Porsche Leipzigi kiri SMWA-le — SMWA-l palutakse uurida, kas investeerimisprojektile on võimalik abi anda.
[enne 15. märtsi 2011]	Juhatuse tootekomisjoni koosolek — Juhatuse tootekomisjon kinnitab viienda stsenaariumi kuluhinnangud. — Juhatuse tootekomisjon nõuab edasisi säästumeetmeid.
9. märts 2011	SMWA kinnitab oma kirjas valmisolekut projekti toetada — SMWA kinnitab, et toetab olemasolevate regionaalabi võimaluste raames Macani terviktootmise investeerimisprojekti Leipzigis.
15. märts 2011	Nõukogu koosolek — Nõukogu kiidab heaks Macani terviktootmise Leipzigis riigiabi saamise tingimusel.
24. märts 2011	Porsche Leipzigi ametlik taotlus, et saada kaalumisel olev osa abist.
29. märts 2011	SABi kiri — SAB kinnitab, et investeerimisprojekt vastab põhimõtteliselt rahastamiskõlblikkuse tingimustele.
Aprill 2011	Alustatakse tööd investeerimisprojekti kallal.

5.3.4. **Abi proportsionaalsus**

(64) Hindamiskriteeriumide punkti 22 kohaselt teises stsenaariumis „[…] peetakse abi üldiselt proportsionaalseks, kui see võrdub abi saava ettevõtja poolt abistatavas piirkonnas tehtava investeeringu puhaskulude ja mõnes muus piirkonnas tehtava investeeringu puhaskulude vahega". Saksamaa juhib tähelepanu sellele, et ergutava mõju analüüsimiseks kasutatavaid arvutusi saab võtta aluseks ka abi proportsionaalsuse hindamisel.

(65) Viiendas tootmisstsenaariumis on kolmanda stsenaariumiga võrreldes märgitud kuluhalvemuse summaks 65 miljonit eurot.

(66) Ka suurimat lubatavat 47,5 miljoni euro suurust abisummat (nominaalsumma) arvesse võttes on viienda stsenaariumi kuluhalvemus ikka veel 27,52 miljonit eurot.

(67) Saksamaa väidab seetõttu, et ülekompenseerimist ei toimu, kuna abi ei leevenda täielikult Leipzigi tehase asukohaga seotud halvemust. Abi on seega proportsionaalne.

(68) Saksamaa juhib tähelepanu asjaolule, et Porsche AG ei võta kõnealuse asukohta käsitleva otsuse puhul arvesse mitte üksnes rahalisi, vaid ka kvalitatiivseid kriteeriume.

5.3.5. **Abi negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele**

(69) Saksamaa rõhutab, et regionaalabi eesmärk on eranditult Leipzigi tehase asukohast tingitud halvemuse leevendamine, et hüvitada lisakulud, mis tekivad terviktootmisel Leipzigis võrreldes tootmisstsenaariumiga, kus kerede valmistamine ja värvimine toimub [1. asukohas Saksamaal] ja värvitud kered saadetakse kokkupankuks Leipzigisse. Kuna abi on proportsionaalne, ei mõjuta see konkurentsi. Igal juhul investeeritaks Macani projekti ja selle toel avalduks mõju konkurentsile ja kaubandusele.

(70) Saksamaa leiab seetõttu, et hindamiskriteeriumide punkti 40 tähenduses ei hakka abi konkurentsile ja kaubandusele negatiivset mõju avaldama.

6. **ABI HINDAMINE JA MEETME KOKKUSOBIVUS SISETURUGA**

6.1. ABI OLEMASOLU

(71) Saksamaa eraldab finantsabi otsetoetuse ja investeerimistoetuse kujul. Sealjuures on tegemist riikliku ja riigi vahenditest antava toetusega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

(72) Abi antakse ühe ettevõtete grupi – Volkswageni kontserni – tütarettevõtjatele ja abi on järelikult selektiivne.

(73) Finantsabiga vabastatakse abisaajad kuludest, mida nad peaksid tavaliselt ise kandma. Järelikult tekib neil konkurentidega võrreldes majanduslik eelis.

(74) Finantstoetus on määratud sõidukisektoris tehtavale investeeringule. Kuna sõidukeid ostetakse ja müüakse liikmesriikide vahel, võib meede kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust.

(75) Meede soodustab Volkswageni kontserni tootmistegevust ja moonutab seega konkurentsi või ähvardab seda moonutada.

(76) Komisjon käsitleb meedet seetõttu riigiabina Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

6.2. ABIMEETME ÕIGUSPÄRASUS

(77) Saksamaa teatas ettenähtud abimeetmest enne selle rakendamist ja täitis seega oma kohustuse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3 ning individuaalse teavitamise kohustuse vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1628/2006 ([19]) artikli 7 punktile e ja komisjoni määruse (EÜ) nr 800/2008 ([20]) artikli 6 lõikele 2.

6.3. HINDAMISE ÕIGUSLIK ALUS

(78) Abi eesmärk on regionaalarengu toetamine. Kuna Saksamaa kohustus abi andma enne 1. juulit 2014 (tingimusel, et komisjon annab heakskiidu, kui seda ei ole veel tehtud), tugineb abi siseturuga kokkusobivuse hindamine regionaalabi suunistele aastateks 2007–2013, mida on regionaalabi suuniste aastateks 2014–2020 ([21]) punkti 186 kohaselt pikendatud 30. juunini 2014. Hindamisel tuleb eelkõige aluseks võtta regionaalabi suuniste aastateks 2007–2013 punkt 4.3 („Abi ulatuslikele investeerimisprojektidele"). Kui komisjonil ei ole võimalik ametliku

([19]) Komisjoni määrus (EÜ) nr 1628/2006, 24. oktoober 2006, mis käsitleb asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist investeeringuteks ette nähtud regionaalabi suhtes (ELT L 302, 1.11.2006, lk 29).

([20]) Komisjoni määrus (EÜ) nr 800/2008, 6. august 2008, EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) (ELT L 214, 9.8.2008, lk 3).

([21]) ELT C 209, 23.7.2013, lk 1.

uurimise käigus kahtlusteta kindlaks teha, et regionaalabi suuniste punkti 68 alapunktides a (turuosa) ja b (tootmisvõimsuse kasv/turg) kehtestatud künniseid ei ületata, tehakse ulatuslikele investeerimisprojektidele antava regionaalabi süvahindamise kriteeriumide alusel nõutud süvahindamine.

(79) Komisjon on kohustatud tegema hindamise kolmes etapis:

— esiteks peab ta kinnitama, et meede on kokkusobiv regionaalabi suuniste üldsätetega;

— teiseks peab ta kindlaks tegema, kas on võimalik kahtlusteta välistada, et turuosa hindamine ja tootmisvõimsuse kasvu hindamine vastavalt punkti 68 alapunktidele a ja b ei too kaasa süvahindamise vajadust;

— kolmandaks peab ta olenevalt teises etapis toimunud hindamise tulemustest võib-olla algatama süvahindamise.

6.4. MEETME KOKKUSOBIVUS REGIONAALABI SUUNISTE ÜLDISTE KOKKUSOBIVUSE KRITEERIUMIDEGA

(80) Komisjon märkis juba menetluse algatamise otsuse põhjenduses 36, et kõnealuse abi puhul on täidetud regionaalabi suuniste üldkriteeriumid siseturuga kokkusobivuse kohta. Ametliku uurimise käigus ei leitud midagi, mis seaks selle hinnangu küsimuse alla. Komisjon märgib eelkõige järgmist.

— Ei ole ühtegi märki selle kohta, et Porsche Leipzig, Porsche AG või Volkswageni kontsern oleksid finantsraskustes, sest ei esine ühtegi tingimust, mida oleks nimetatud ühenduse suunistes **raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta** ([22]). Järelikult on kontsern, mille alla abisaaja kuulub, regionaalabi saamiseks sobiv.

— Abi antakse grupierandi eeskirjade alusel, mis vastavad regionaalabi suunistes kindlaks määratud üldkriteeriumidele siseturuga kokkusobivuse kohta.

— Kuna investeerimisprojekt toob eelkõige kaasa olemasoleva ettevõtte toodangu mitmekesistamise, sest kavas on hakata tootma uut sõiduauto mudelit Porsche Macan, on regionaalabi suuniste punkti 34 tähenduses tegemist alginvesteeringuga.

— Rahastamiskõlblikud investeerimiskulud määratakse kindlaks regionaalabi suuniste alusel.

— Abisaaja on kohustatud jätkama piirkonnas investeerimist vähemalt viie aasta jooksul pärast projekti lõpetamist.

— Abisaaja annab riigiabi mittesisaldava omapanuse, mis moodustab vähemalt 25 % rahastamiskõlblikest kuludest.

— Projekti jaoks arvestatud rahastamiskõlblike kulude kogusumma on 521 559 981,66 eurot (nüüdisväärtus, diskonteeritud teate esitamise ajahetkele). Puuduvad viited selle kohta, et abisaaja oleks viimasel kolmel aastal enne kõnealuse investeerimisprojekti kallal töö alustamist saanud regionaalabi mõne teise investeerimisprojekti jaoks. Seega ei ole kavandatav investeerimisprojekt ühtne investeerimisprojekt koos mõne varasema investeerimisprojektiga regionaalabi suuniste punkti 60 tähenduses.

— Regionaalabi suuniste punkti 67 kohase vähendamismeetodi alusel moodustab projektiga seotud abi lubatud ülemmäär 8,37 % brutotoetusekvivalendist.

— Kuna kavandatud abi osakaal (nüüdisväärtus 43 666 078,75 eurot) ei ületa abi lubatud ülemmäära ja teatatud abi ei kombineerita muu regionaalabiga, on projekti jaoks ette nähtud abi osakaal regionaalabi suunistega kooskõlas.

(81) Komisjon teeb nende kaalutluste põhjal järelduse, et regionaalabi suunistes ette nähtud üldkriteeriumid siseturuga kokkusobivuse kohta on täidetud.

([22]) ELT C 244, 1.10.2004, lk 2.

6.5. HINDAMINE VASTAVALT REGIONAALABI SUUNISTE PUNKTILE 68

(82) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 78 on öeldud, et kui komisjonil ei ole ametliku uurimismenetluse algatamise kohta esitatud märkuste alusel võimalik kahtlusteta kindlaks teha, et punkti 68 alapunktides a ja b nimetatud künniseid ei ületata, teeb ta kooskõlas komisjoni teatisega ulatuslikele investeerimisprojektidele antava regionaalabi süvahindamise kriteeriumide kohta investeerimisprojekti süvahindamise. Komisjon peab kontrollima, kas esitatud märkused toetavad seda järeldust.

(83) Saksamaa jäi märkustes oma seisukoha juurde, mis esitati juba menetluse algatamise otsuses. Täiendusi juba eelkontrolli etapil esitatud märkustele või teabele ei edastatud. Eeskätt jäi Saksamaa arvamusele, et asjaomase tooteturuna tuleb käsitleda POLKi kohast B-segmenti (mitte IHS Global Insighti kohast linnamaasturite D-segmenti) ja et asjaomane geograafiline turg peab hõlmama vähemalt EMP ja Põhja-Ameerika turgu (mitte ainult EMP turgu). Asjaomase geograafilise turu määratlemist põhjendatakse eelkõige sellega, et üleilmset turgu varustatakse ühestainsast tootmisüksusest.

(84) **Asjaomase tooteturu** kohta märgib komisjon järgmist: otsus viia ellu põhjalik uurimine ei määra ette ära sellest tuleneva siseturuga kokkusobivuse süvahindamise tulemust. Enne kui komisjon abi heaks kiidab, peab ta olema kindel, et abi positiivne mõju tasakaalustab igal juhul kogu negatiivse mõju kaubandusele ja konkurentsile. Otsuse tegemisel selle kohta, kas abimeetme siseturuga kokkusobivuse süvahindamine on vajalik, tuleb seetõttu määratleda asjaomane tooteturg kavandatud sõidukimudeli eripära arvesse võttes nii kitsalt kui võimalik.

(85) Menetluse algatamise otsuses leidis komisjon, et võttes arvesse, kui erinevad on linnamaasturid võrreldes tavaliste sõiduautodega hinna, suuruse, mootorivõimsuse jne poolest, on IHS Global Insighti klassifikatsioon sobivam kui POLKi liigitus ja seetõttu tuleb kõnealuse projekti puhul seda kasutada. Samadel põhjustel tugines komisjon ühes teises üsna hiljutises abijuhtumis, mille puhul oli samuti tegemist linnamaasturitega, IHS Global Insighti klassifikatsioonile, ega võtnud aluseks POLKi kohast laiaulatuslikumat B-segmenti ([23]).

(86) Komisjon peab IHS Global Insighti klassifikatsiooni linnamaasturite asjaomase tooteturu määratlemisel endiselt sobivamaks kui POLKi liigitust. Saksamaa ei ole uusi vastuväiteid esitanud. Argument, et Volkswageni kontsern tugineb pikaajalisele strateegilisele planeerimisele ja oma analüüsides POLKi kontseptsioonile, on siinses kontekstis tähtsusetu. Lisaks ei ole komisjon ametliku uurimise käigus saanud kolmandatelt isikutelt teavet, mis võimaldaks sellist turu segmentideks jagamist kõnealuse sõiduauto mudeliga seoses paremini mõista. Komisjon jätab seetõttu asjaomase tooteturu täpse määratlemise endiselt lahtiseks. Komisjon lähtub võimalikust alternatiivsest turumääratlusest, mis hõlmab lisaks kombineeritud segmentidele üksikuid sõidukisegmente (sealhulgas väikseim liigitus, mille kohta on andmed olemas) kui tõenäoliseid asjaomaseid tooteturgusid; ([24]) IHS Global Insighti linnamaasturite D-segmenti ei jäeta tõenäolise alternatiivse turusegmendina kõrvale.

(87) Komisjon jääb oma esialgse hinnangu juurde, et **asjaomaseks geograafiliseks turuks** tuleb pidada EMPd või suuremat turgu. Komisjonil ei ole seetõttu võimalik välistada, et asjaomane geograafiline turg piirdub EMPga.

(88) Menetluse algatamise otsuses (põhjendus 58) osutab komisjon kahele sel ajahetkel pooleli olevale ametlikule uurimismenetlusele, ([25]) mille puhul käsitleti küsimust, kas asjaomane geograafiline turg ületab EMP turu piire. Komisjoni talituste tehtud süvahindamise järelduste alusel ei olnud võimalik välistada, et asjaomaste toodete ja võrdlusperioodide asjaomane geograafiline turg ei ole suurem kui EMP turg. Kuna mõlemad menetluse algatamise otsustega seotud liikmesriigid võtsid oma regionaalabi teated enne komisjoni lõplike otsuste vastuvõtmist tagasi, ei olnud süvahindamise järeldusi võimalik nendel juhtudel ametlike otsustega kinnitada.

([23]) Vt joonealune märkus 11

([24]) Riigiabi otsused: SA.30340 Fiat Powertrain Technologies, 9. veebruar 2011, K(2011) 612 (ELT C 151, 21.5.2011, lk 5); SA. 32169 Volkswagen Sachsen, 13. juuli 2011, K(2011) 4935 (ELT C 361, 10.12.2011, lk 17).

([25]) SA.27913, C 31/2009, HUN – Ulatuslik investeerimisprojekt – Abi ettevõtjale Audi Hungaria Motor Kft, 28. oktoober 2009, K(2009) 8131 (ELT C 64, 16.3.2010, lk 15); 6. juuli 2010. aasta pikendamisotsus, K(2010) 4474 (ELT C 243, 10.9.2010, lk 4); 13. juuli 2011, K(2011) 4935, SA.32169, C/2011 – DE – Ulatuslik investeerimisprojekt – Abi ettevõtjale Volkswagen Sachsen (ELT C 361, 10.12.2011, lk 17).

(89) Komisjon järeldab, et argumentidest, mille Saksamaa eelkontrolli käigus esitas, kuid mida ta ametliku uurimise käigus lisafaktide ega -teabega ei toetanud, ei piisa kahtluste kõrvaldamiseks, et asjaomane geograafiline turg võib piirduda ainult EMP turuga. Komisjon märgib eelkõige järgmist.

(90) Asjaolu, et suured autotootjad tegutsevad rahvusvaheliselt ja osalevad üleilmses konkurentsis, ei tõenda veel, et üksikturud on lõimunud ja moodustavad ühtse maailmaturu (või EMP ja Põhja-Ameerika ühendatud turu). See kehtib ka väite kohta, et kümme suurimat algseadmete valmistajat (*original equipment manufacturers*) on kogu maailmas tootmisüksuste ja turustussüsteemidega esindatud. Komisjon näeb vahetuskursi ebastabiilsuses üht tegurit, mis on ajendanud algseadmete valmistajaid ehitama tootmistehaseid piirkondlikule nõudlusele lähemale; sama võiks kehtida tõhusate kaitsemeetmete kohta (kõrged imporditollid lõpptootjatele ja madalad vahetoodete tollid, et luua stiimul kohalikuks tootmiseks/lõplikuks kokkupanekuks). Kolmas argument globaliseerunud tootmisstruktuuride olemasolu kohta ilma lõimumata turgudeta on asjaolu, et mõned riigid lubavad importida ainult juhul, kui sellega paralleelselt asutatakse ühisettevõtted kohalikuks tootmiseks. Suurte turuosaliste ja tootjate üleilmne kohalolek iseenesest ei ole seega tõend globaalse (või EMP piire ületava) turu olemasolu kohta. Sama vähe tõendab üleilmsete turustussüsteemide olemasolu, et turg on konkurentsiolukorda silmas pidades globaalne (või ületab EMP piire). Asjaolu, et Porsche AG soovib hakata maailmaturgu ühest asukohast varustama, ei ole piisav tõend asjaomase geograafilise turu kohta, mis ületab EMP turu piire. Lähemalt vaadates on linnamaasturite D-segmendi turg teiste turusegmentidega võrreldes suhteliselt väike. Seetõttu võiks mastaabisääst siinsel juhul soodustada ainult ühe asukohaga strateegiat. Kuna mudelit kavatsetakse hakata müüma Porsche nime all ja Porsche AG toodetud luksusautode hea kvaliteet seondub tema klientide silmis seni tootmisega Saksamaal, võib teine tootmiskoht väljaspool Saksamaad edukat turundusstrateegiat kahjustada. Saksamaa ise (vt põhjendus 57) põhjendas [1. asukoha Saksamaal] asemel Leipzigi kasuks tehtud otsust muu hulgas kaubamärgi nimega.

(91) Ka argumendist, et Põhja-Ameerika turule eksporditakse suur osa kaubandusvoogudest, näiteks üle 20 % EMP toodangust, ei piisa üleilmse (või käesoleval juhul EMP piire ületava) turu olemasolu tõendamiseks. Komisjoni hinnangul võivad kaubandusvood olla küll märk erinevate asjaomaste geograafiliste turgude lõimumise ulatuse kohta, kui aluseks võetakse impordi- ja ekspordimaht võrreldes kohaliku tootmise ja tarbimisega. Siiski ei saa kaubandusvoogude olemasolu olla piisav tõend lõimunud asjaomase geograafilise turu olemasolu kohta. Isegi kui EMP ja teiste piirkondade vahel liiguvad veosed, ei tähenda see veel, et turud on lõimitud selles mõttes, et turutingimused (näiteks hinnad) ühel turul mõjutavad tingimusi teisel turul. See kehtib eriti juhul, kui kindlaks tehtud veosed väljuvad esmajoones tootjate juurest, mitte sõltumatute ekspediitorite ja eksportijate juurest, kes hinnaerinevusi ära kasutavad. Hinnakujundus võib lähtuda täielikult ühest turust (nt kõrged hinnad ühel turul, madalad hinnad teisel) ega pruugi olla üldse seatud väidetava lõimitud turu tingimuste järgi. Kaubandusvoogude analüüsist ei saa turu määratlemisel vastust põhimõttelisele küsimusele, kas import või eksport võib takistada hinnatõusu kohalikul turul. Komisjon märgib, et Saksamaa ei ole esitanud empiirilisi lisaandmeid, et tõendada korrelatsioonis olevate hinnaliikumiste olemasolu või netoimpordi reageerimist suhteliste hindade muutustele. Eelnimetatud varasematel juhtudel edastatud empiirilised andmed on käesoleva juhtumi puhul ebaolulised, sest tegemist oli teiste turusegmentide (POLKi kohane A-segment) ja muude võrdlusperioodidega.

(92) Nagu komisjon kindlaks tegi, on Porschel kavas märkimisväärne osa Macani toodangust Hiinasse eksportida. See kavatsus iseenesest ei ole veel tõend ühtse turu olemasolu kohta.

(93) Komisjon tunnistab, et kaubandustõkete tähtsus väheneb aja jooksul üha enam. Komisjon on sellele vaatamata veendunud, et turutõkked sihtturgudel on üks olulisematest teguritest, mis mõjutab ülemerepiirkondades tootmise ja ELi autotootjate asukohtade üleviimise otsuseid. Kõrged tollitõkked eelkõige Aasias takistavad endiselt ELi eksportijate juurdepääsu. Muud tõkked, näiteks kulukad ja diskrimineerivad sertifitseerimisnõuded, täiendavad kontrollinõuded, aktsiisid jne mõjutavad suurel määral sõidukite eksporti EList Kagu-Aasiasse, Hiinasse ja Lõuna-Ameerikasse. Komisjon tunnistab, et USA on ELi sõidukite koguekspordi jaoks vaieldamatult kõige olulisem sihtturg. ELi ja USA arusaamad õigusaktidest ja turujärelevalvest lahknevad siiski väga suurel määral. Õigusaktide erinevused on praegugi veel sõidukite EList USAsse eksportimisel suurim kaubandustõke.

(94) Komisjon on vähenevate veokuludega seotud argumendid teadmiseks võtnud, kuid ei ole nendes siiski täiesti veendunud. Seda, kuidas veokulude vähenemine tulevikus muutub, ei ole võimalik praeguses majandusolukorras, kus kütusekulud kasvavad, ühetähenduslikult kindlaks teha. Seetõttu ei saa väidetud kulude tulevast langust arvesse võtta.

(95) Kuna komisjon ei ole ametliku uurimise käigus saanud lisatõendeid selle kohta, et asjaomane geograafiline turg on EMPst suurem, jääb ta eespool toodud kaalutluste põhjal oma hinnangu juurde, mille kohaselt tuleb asjaomase tooteturu määratlemiseks valitud viisist sõltumata käsitada asjaomase geograafilise turuna EMPd või suuremat turgu. Komisjon osutab veel kord sellele, et on vaja kindlaks teha, kas abimeetme positiivne mõju tasakaalustab igal juhul kogu negatiivse mõju kaubandusele ja konkurentsile. Otsuse tegemisel selle kohta, kas abimeetme siseturuga kokkusobivuse süvahindamine on vajalik, tuleb seetõttu määratleda asjaomane tooteturg kavandatud sõidukimudeli eripära arvesse võttes nii kitsalt kui võimalik.

6.5.1. **Järeldus turuosa kohta (regionaalabi suuniste punkti 68 alapunkt a)**

(96) Komisjon kontrollis regionaalabi suuniste punkti 68 alapunkti a alusel kõiki tõenäolisi asjaomaseid toote- ja geograafilisi turgusid, et teha kindlaks, kas abisaaja turuosa on enne ja pärast investeeringut üle 25 %.

(97) Kuna ei olnud võimalik kindlaks teha, kas on olemas ühtne asjaomane toote- ja geograafiline turg, tuli arvesse võtta tulemusi kõikide tõenäoliste turgude puhul. POLKi kohases B-segmendis oli Volkswageni kontserni turuosa EMPs aastatel 2010–2015 igal aastal üle [> 25] %. Komisjon teeb seetõttu järelduse, et punkti 68 alapunktis a kindlaks määratud künnis on ületatud. Linnamaasturite D-segmendi puhul seevastu ei ületata turuosa ühelgi vaatlusalustest asjaomastest geograafilistest turgudest (EMP, EMP ja Põhja-Ameerika ning maailmaturg).

6.5.2. **Järeldus tootmisvõimsuse kohta nõrgalt arenenud turul (regionaalabi suuniste punkti 68 alapunkt b)**

(98) Kuna ei olnud võimalik kindlaks teha, kas asjaomase tooteturuna tuleb käsitleda kogu segmenteerimata sõiduautode turgu, ainult POLKi kohast B-segmenti või ainult IHS Global Insighti linnamaasturite D-segmenti, pidi komisjon kontrollima, kas projekti tulemusena tekkiv tootmisvõimsus, mõõdetuna vaatlusaluse toote nähtavat tarbimist käsitlevate andmete alusel, moodustab EMPs üle 5 % kõikide tõenäoliste turgude suurusest.

(99) IHS Global Insighti linnamaasturite D-segmendi puhul on tootmisvõimsus 5 % künnisest palju suurem, kui võtta aluseks EMP turg. Menetluse algatamise otsuses märgiti juba põhjenduses 72, et asjaomane turg on vähem arenenud ja oli viimasel viiel aastal enne investeeringut koguni languses.

(100) Komisjon teeb seetõttu järelduse, et regionaalabi suuniste punkti 68 alapunktis b kehtestatud 5 % suurune tootmisvõimsuse kasvu künnis nõrgalt arenenud turu IHS Global Insighti kohases linnamaasturite D-segmendis ületatakse.

6.5.3. **Järeldus**

(101) Komisjon järeldas eespool toodud kaalutluste alusel, et ei ole võimalik välistada, et punkti 68 alapunktides a ja b kindlaks määratud künnised ületatakse. Komisjon otsustab seetõttu teha pärast Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 kohase menetluse algatamist süvahindamise, et teha kindlaks, kas abi on investeerimisprojekti jaoks ergutava mõjuna vajalik ja kas abimeetme eelised tasakaalustavad sellega põhjustatud konkurentsimoonutuse ja mõju liikmesriikide vahelisele kaubandusele.

6.6. ABIMEETME SÜVAHINDAMINE

(102) Süvahindamine tehakse hindamiskriteeriumide alusel.

6.6.1. **Abi positiivne mõju**

6.6.1.1. *Abi eesmärk*

(103) Saksamaa on selgitanud investeeringu positiivset regionaalmõju. Kindlaks on tehtud investeeringu järgmine positiivne mõju.

— Mõju regionaalarengule: investeerimisprojekt loob lisaks olemasolevale 833 töökohale ja 29 väljaõppekohale 1 040 uut töökohta ja 30 uut väljaõppekohta. Lisaks saab arvestada vähemalt 2 700 kaudse töökoha tekkimisega. Eeldatakse, et asjaomase tehase ümbruskonnas tekib vähemalt 744 kaudset töökohta.

— Tarnijate ja teenuseosutajate ligitõmbamine autotööstusest ja piirkonna teistest valdkondadest: komisjon lähtub sellest, et Porsche AG investeerimisprojekt etendab Saksimaa sõidukitööstuse ülesehitamisel ja laiendamisel tähtsat osa ning meelitab piirkonda tarnijaid ja teenuseosutajaid.

— Abisaaja aktiivne osalemine erinevates võrgustiku- ja klastrialgatustes: et toetada sõidukitööstuse arengut Leipzigi piirkonnas ja kogu Ida-Saksamaal, osaleb abisaaja aktiivselt sellistes võrgustiku- ja klastrialgatustes nagu Automotive Cluster Ostdeutschland (ACOD).

— Täienduskoolitus: ette on nähtud töötajate täienduskoolitus ettevõttesiseste ja -väliste meetmete raames.

(104) Komisjon on seisukohal, et Saksamaa on esitanud piisavalt teavet selle tõendamiseks, et projekt soodustab Leipzigi piirkonna majandusarengut.

6.6.1.2. *Abi asjakohasus*

(105) Hindamiskriteeriumide punktide 17 ja 18 kohaselt ei ole investeerimistoetuste kujul võimaldatav riigiabi ainuke vahend, millega leevendada turuhäireid ja edendada majanduslikke raamtingimusi ebasoodsas olukorras olevates piirkondades. Abi on sobiv vahend siis, kui tal on teiste poliitiliste meetmetega võrreldes eeliseid. Hindamiskriteeriumide punkti 18 kohaselt loetakse asjakohaseks vahendiks ainult „meetmeid, mille puhul liikmesriik on kavandanud teisi poliitikavahendeid ja mille puhul sellise valikvahendi eelised nagu riigiabi konkreetsele ettevõtjale, on tuvastatud".

(106) Saksamaa osutas abivahendi asjakohasuse põhjendamisel Saksimaa majandusolukorrale ja esitas tõendid selle kohta, et piirkond on teiste Saksamaa piirkondade keskmise olukorraga võrreldes ebasoodsas olukorras. 2011. aastal, kui töid alustati, oli Saksimaa SKP elaniku kohta ainult 75 % Saksamaa keskmisest ja tööpuudus umbes 50 % suurem kui Saksamaal keskmiselt. Aastatel 2007–2009 oli keskmine kasutada jääv sissetulek Saksimaal ligikaudu 82 % Saksamaa keskmisest. Saksamaa väidab, et komisjon tunnistas juba varem, et sellistes majanduslikes tingimustes on otsetoetus sobiv vahend piirkonna arengu vajakajäämiste leevendamiseks.

(107) Võttes arvesse sotsiaal-majanduslikku olukorda Leipzigi piirkonnas, mis on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt rahastamiskõlblik piirkond, kus abi ülemmäär on 20 %, ja kooskõlas varasemate otsustega (nt Dell Products Polandi abijuhtumis) ([26]) nõustub komisjon, et riigiabi andmine on sobiv vahend asjaomase piirkonna arengueesmärkide saavutamiseks.

6.6.1.3. *Ergutav mõju/vastupidine stsenaarium*

(108) Kuna ettevõtjal on palju veenvaid põhjusi investeerimisprojekti elluviimiseks teatavas piirkonnas, isegi kui riigiabi ei anta, peab komisjon hindamiskriteeriumide alusel süvahindama, kas abi on investeeringule ergutava mõju avaldamiseks vajalik. Süvahindamise käigus tuleb kindlaks teha, kas abi aitab tegelikult mõjutada abisaaja käitumist selles suunas, et ta teeb asjaomases abistatavas piirkonnas (täiendava) investeeringu. Hindamiskriteeriumide punkti 22 kohaselt on ergutavat mõju võimalik tõendada kahe stsenaariumi korral: ilma abita ei tehtaks üldse mingit investeeringut, kuna see ei oleks ettevõtja jaoks üheski asukohas kasumlik (esimene stsenaarium); ilma abita tehtaks investeering teises asukohas ELis (teine stsenaarium).

([26]) Vt joonealune märkus 15.

(109) Hindamiskriteeriumide alusel peab liikmesriik abi ergutava mõju olemasolu komisjonile tõendama ja esitama selged tõendid selle kohta, et abil on reaalne mõju investeeringu või asukoha valikule. Lisaks peab liikmesriik esitama ka vastupidise stsenaariumi üksikasjaliku kirjelduse, mille kohaselt liikmesriik abisaajale abi ei anna. Komisjon peab nimetatud stsenaariume realistlikeks pidama.

(110) Saksamaa väitel kuulub Porsche Leipzigile ja Porsche AG-le antav abi teise stsenaariumi alla. Saksamaa esitas seetõttu vastupidise stsenaariumi Macaniga seotud konkreetse investeeringu ja asukoha planeerimise kohta, kus võeti arvesse mitut Leipzigi tehasele alternatiivset asukohta Saksamaal.

(111) Hindamiskriteeriumide kohaselt peab liikmesriik ergutavat mõju tõendama. Hindamiskriteeriumide punkti 25 kohaselt „võib liikmesriik tõendada abi stimuleeriva toime olemasolu, esitades ettevõtja dokumente, millest nähtub, et asukoha abistatavas piirkonnas paiknemisel tekkivaid kulusid ja tulusid on võrreldud kulude ja tuludega, mis tekiksid asukoha paiknemisel mõnes teises piirkonnas". Liikmesriiki kutsutakse üles esitama finantsaruandeid, äriplaane ja muid dokumente mitmesuguste investeerimisstsenaariumide kohta.

(112) Saksamaa esitas üksikasjalikud ajakohased autentsed dokumendid, mis kajastavad Porsche AG mitmeetapilist otsustusprotsessi seoses investeerimisprojekti asukohaga.

(113) Selle kohaselt uuriti tootmise asukoha jaoks viit stsenaariumi. Kõik asukohad peale Leipzigi asuvad väljaspool Saksamaa abistatavaid piirkondi.

(114) Planeerimisprotsessi käigus tehti erinevaid ja üha suurema täpsusega arvutusi ja kuluhindamisi. Sellel alusel määratleti kolm korda uuesti kõige paremini sobiv stsenaarium ehk võrdlusalus ([27]). Komisjon teeb esitatud dokumentide põhjal järelduse, et tootmiskohas tekkivate tootmiskulude hinnangute ühesuguse täpsusastme juures (kõikides stsenaariumides võetakse aluseks sama käibetase) osutusid kõige konkurentsivõimelisemateks stsenaariumideks (asukoha võimalused) kolmas stsenaarium (kerede valmistamine ja värvimine [1. asukohas Saksamaal], värvitud kere saatmine kokkupanekuks Leipzigisse) ja viies stsenaarium (kerede valmistamine, värvimine ja kokkupanek Leipzigis).

(115) Nagu dokumentidest nähtub, võrreldi otsustusprotsessi viimasel etapil seetõttu omavahel veel ainult kolmandat ja viiendat stsenaariumi.

(116) Nagu käesoleva otsuse põhjenduses 53 selgitati, oli asukohaga seotud tootmiskulude viienda stsenaariumi (Leipzig) kuluhalvemuse suurus lõplike hinnangute põhjal 65 miljonit eurot võrreldes kolmanda stsenaariumiga ([1. asukoht Saksamaal]/Leipzig). Viienda stsenaariumi kuluhalvemuse tasakaalustamiseks ja pidades silmas nõukogu eesseisvat ametlikku otsust investeerimisprojekti asukoha kohta, esitas Porsche Leipzig Saksimaa ametiasutustele järelepärimised riigiabi võimaluse kohta, et tuua investeerimisprojekt Leipzigisse.

(117) 25. veebruari 2011. aasta kirjas palus Porsche Leipzig SMWA-l uurida investeerimisprojektile abi andmise võimalust. Pärast koosolekut, millest võtsid osa Porsche Leipzig ja Saksimaa ametiasutused ja kus Porsche Leipzig selgitas investeerimisprojekti ja otsustusprotsessi seisu, kinnitasid Saksimaa ametiasutused 9. märtsi 2011. aasta kirjas Porsche Leipzigile, et nad toetavad olemasolevate regionaalabi võimaluste raames investeerimisprojekti Macani terviktootmiseks Leipzigis.

(118) Nagu käesoleva otsuse põhjenduses 56 selgitati, vähenes viienda stsenaariumi kuluhalvemus võrreldes kolmanda stsenaariumiga suurimat lubatud abisummat arvesse võttes 27,52 miljoni euroni. Viienda stsenaariumi kasuks võeti lisaks veel arvesse mõningaid kvalitatiivseid kriteeriume.

(119) 15. märtsil 2011 otsustas nõukogu viia kogu investeerimisprojekti Leipzigisse (viies stsenaarium). Nagu nõukogu koosoleku protokollist nähtub, tehti see otsus riigiabi saamise tingimusel.

(120) Pärast nõukogu tehtud tingimuslikku otsust esitas Porsche Leipzig 24. märtsil 2011 ametliku taotluse regionaalabi saamiseks. Sächsische Aufbaubank kinnitas 29. märtsil 2011 kirjalikult, et investeerimisprojekt täidab põhimõtteliselt rahastamiskõlblikkuse tingimused. Pärast seda ametlikku kinnitust alustati 2011. aasta aprillis investeerimisprojektiga seotud töid.

([27]) Vt joonealune märkus 17.

(121) Komisjon märgib eeltoodud selgitustest lähtudes kooskõlas hindamiskriteeriumide punktiga 20, et regionaalabi suuniste punktis 38 sisalduvad ergutava mõju ametliku hindamise üldkriteeriumid on täidetud. Abisaaja esitas regionaalabi taotluse ja pädev asutus kinnitas seejärel enne investeerimisprojektiga seotud tööde algust kirjalikult, et projekt täidab põhimõtteliselt rahastamiskõlblikkuse tingimused. Lisaks esitas Saksamaa selged tõendid selle kohta, et abil oli asukoha otsuse tegemisel reaalne mõju. Porsche AG otsus viia Macani terviktootmine üle Leipzigisse tehti alles pärast kinnituse saamist selle kohta, et projekti puhul võib arvestada riigiabi ja ametiasutuste toetusega, ja pärast seda, kui nõukogu oli asukoha riigiabi saamise tingimusel heaks kiitnud. Komisjon on seisukohal, et Saksamaa poolt hindamiskriteeriumide punktide 23 ja 25 alusel esitatud vastupidine stsenaarium on realistlik ning autentsete ja ajakohaste dokumentidega tõendatud. Abil on järelikult reaalne (oluline) ergutav mõju. Kuluhalvemuse vähendamise kaudu Leipzigi kasuks mõjutas see abi abisaava ettevõtja otsust asukoha valimisel. Ilma abita ei oleks investeeringut Leipzigis tehtud.

6.6.1.4. *Abi proportsionaalsus*

(122) Selleks et abi oleks proportsionaalne, peab abi suurus ja osakaal piirduma minimaalsega, mis on vajalik selleks, et investeerimisprojekt viidaks ellu abistatavas piirkonnas.

(123) Regionaalabi loetakse üldiselt abistatavate piirkondade probleemide ulatusega proportsionaalseks, kui see ei ületa abi andmisel kehtivaid ülemmäärasid, kaasa arvatud ulatuslikele investeerimisprojektidele (mis on kehtival regionaalabi kaardil juba märgitud) antava abi ülemmäärade automaatne järkjärguline vähendamine. Sel juhul ei ole abi osakaal suurem kui regionaalabi ülemmäärad, mida korrigeeritakse vähendamismehhanismiga, millele osutati juba põhjenduses 80.

(124) Lisaks regionaalabi suunistes sätestatud proportsionaalsuse üldpõhimõttele on hindamiskriteeriumides ette nähtud süvahindamine. Hindamiskriteeriumide teise stsenaariumi kohaselt on abi proportsionaalne, kui see võrdub abi saava ettevõtja poolt abistatavas piirkonnas tehtava investeeringu puhaskulude ja mõnes muus piirkonnas tehtava investeeringu puhaskulude vahega.

(125) Saksamaa esitatud dokumentidest nähtub, et abi oli piiratud vajaliku summaga, sest kolmanda ja viienda stsenaariumi kulude vahet ei ületatud. Lõplik arvutus näitab, et viies stsenaarium läheb kolmandast stsenaariumist isegi abi saamise korral nominaalsummas 27,5 miljoni euro võrra kallimaks (ilma abita 65 miljoni euro võrra). Võttes arvesse teatavaid kvantifitseerimata strateegilisi eeliseid (teine terviktehas Porsche nime all), kvaliteediaspekte ([1. asukoha Saksamaal] ja Leipzigi vahel vedamisest tulenevate riskide vältimine) ja maine-eeliseid ([…]), mis mõjutasid samuti asukoha Leipzigisse viimise otsust, peab Saksamaa järelejäävat kuluhalvemust vastuvõetavaks.

(126) Kuna abi piirdub summaga, mis on vajalik selleks, et tasakaalustada investeerimisprojekti täiendavad puhaskulud, mis tekivad Leipzigis paiknemise korral võrreldes teise asukohaga, peab komisjon abi proportsionaalsust tõendatuks.

6.6.2. **Abi negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele**

(127) Hindamiskriteeriumide punktis 40 on öeldud: „Kui võrdlusanalüüs siiski annab alust arvata, et investeering oleks tehtud igal juhul ka ilma abita, kuigi võib-olla teises asukohas (teine stsenaarium), ja kui abi on proportsionaalne, siis oleksid võimalikud konkurentsimoonutuste tunnused, nagu suur turuosa ja tootmisvõimsuse kasv ebatõhusatel turgudel, abist sõltumata põhimõtteliselt samasugused”.

(128) Kuna investeerimisotsus tugineb teisele stsenaariumile ja abi on piiratud miinimumini, ei olnud võimalik tuvastada negatiivset mõju kaubandusele ja konkurentsile. Investeering oleks tehtud teises kohas ja see oleks igal juhul kaasa toonud konkurentsi samasuguse kahjustamise. Komisjon leiab seetõttu, et abi ei avalda konkurentsile negatiivset mõju.

(129) Hindamiskriteeriumide punkti 53 kohaselt „[…] leitakse hindamise tulemusel, et ilma abita oleks investeering tehtud vaesemasse piirkonda (mida suurem piirkondlik mahajäämus, seda suurem maksimaalne regionaalabi osatähtsus) või piirkonda, millel arvatakse olevat samasugune mahajäämus kui sihtpiirkonnal (sama suur maksimaalne regionaalabi osatähtsus), loetakse seda kaalumisel negatiivseks elemendiks, mida positiivsed elemendid tõenäoliselt ei kompenseeri, kuna see on vastuolus regionaalabi aluspõhimõtetega”.

(130) Kuna miski ei viita sellele, et investeering oleks tehtud teises abistatavas piirkonnas, kus abi ülemmäär on suurem või võrreldav (või et kaalutud oleks väljaspool Saksamaad paiknevat asukohta), leiab komisjon, et abi ei avalda ühtekuuluvust kahjustavat mõju, mis oleks vastuolus regionaalabi tegeliku eesmärgiga.

6.7. KAALUMINE

(131) Olles kindlaks teinud, et abi stimuleerib investeeringu tegemist asjaomases piirkonnas ja et see on proportsionaalne, tuleb kaaluda positiivset ja negatiivset mõju.

(132) Hindamine kinnitas, et abimeede avaldab ergutavat mõju investeeringute ligimeelitamisel, aidates märkimisväärselt kaasa ebasoodsas olukorras oleva piirkonna arengule, mis on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt rahastamiskõlblik, ilma et see kahjustaks sama või kõrgema abi ülemmääraga piirkonda (ei avalda ühtekuuluvust kahjustavat mõju). Komisjoni hinnangul on investeering vaesemasse piirkonda liidu ühtekuuluvuse jaoks tähtsam kui sama investeering soodsamas olukorras olevasse piirkonda. Komisjon lähtub vastavalt hindamiskriteeriumide punktile 53 sellest, et „teisalt ollakse üldiselt seisukohal, et sellise regionaalabi positiivne mõju, millega kompenseeritakse ainult puhaskulude vahe võrreldes arenenuma alternatiivse investeerimise sihtkohaga […], kaalub üles kõik uue investeeringu alternatiivse sihtkohaga seotud negatiivsed mõjud”.

(133) Eeltoodud kaalutluste alusel lähtub komisjon lisaks sellest, et abi puhul, mis võrdub valitud asukohas teostatava investeerimisprojekti puhaskulude ja arenenumas alternatiivses asukohas tekkivate puhaskulude vahega, kaalub positiivne mõju eesmärke ja proportsionaalsust silmas pidades (vt ülal) üles negatiivse mõju kaubandusele alternatiivses asukohas.

(134) Regionaalabi suuniste punkti 68 alusel ja võttes arvesse hindamiskriteeriumide alusel tehtud süvahindamist, teeb komisjon järelduse, et abi on investeeringute ligimeelitamiseks ergutava mõjuna vajalik ja et abimeetme eelised tasakaalustavad sellest tuleneva konkurentsimoonutuse ja mõju liikmesriikide vahelisele kaubandusele.

7. **JÄRELDUS**

(135) Komisjon teeb järelduse, et kavandatud regionaalne investeerimisabi ettevõtjatele Porsche Leipzig GmbH ja Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft, mida anti enne 1. juulit 2014 tingimusel, et komisjon annab selleks loa, on vastavuses kõikide regionaalabi suuniste ja hindamiskriteeriumide tingimustega ning seega võib seda Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt käsitleda siseturuga kokkusobivana,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Saksamaa kavandatav riigiabi ettevõtjatele Porsche Leipzig GmbH ja Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft summas 43 666 078,75 eurot (nüüdisväärtus, diskonteeritud teate esitamise ajahetkele), mille abi ülemmäär on 8,37 % brutotoetusekvivalendist, on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt siseturuga kokkusobiv.

2. Artikli 1 lõikes 1 nimetatud abi andmine kiidetakse heaks, kui see antakse enne 1. juulit 2014.

Artikkel 2

Saksamaa edastab komisjonile

— kahe kuu jooksul pärast abi andmist koopia abimeetmega seotud olulistest dokumentidest;

— alates hetkest, mil komisjon on abi heaks kiitnud, iga viie aasta järel vahearuande (andmetega makstud abisummade, abilepingu täitmise ja kõikide muude ettevõttes/tehases algatatud investeerimisprojektide kohta);

— kuue kuu jooksul pärast abi viimase osamakse väljamaksmist teatatud maksegraafiku alusel üksikasjaliku lõpparuande.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Saksamaa Liitvabariigile.

Brüssel, 9. juuli 2014

Komisjoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA